

zabavo semtertja prazni želodec, katerega ste pa potem hitro s pečenimi piščanci napolnili. Ali — Vi ne veste, kaj je lakota!... Predstavite si kmeta! Vse svoje premoženje vtaknil je v nehvaležno zemljo. Eksekutor že čaka za ogljom, da ga zarubi. Edino upanje je kmetu, da bode žetev dobra, da bode z njo poravnal dolgove in davke in čeprav bode moral potem zopet stradati. Kmet dela in upa in dela. Ali nakrat se pokaže na nebu mali oblček, postaja večji in večji, vihar, blisk, grom in strela pridejo, toča, „šiba božja“ pada in pada in uniči vse... Kmet je z enim hipom berač! To si predstavite, gospodje v prvaškem taboru, in — ako imate srce v prsih — zasebno vas bode, zjokali se bode nad kmetovi usodi. In peli ne bode več „Lepa naša domovina“, temveč edino „Revna, lačna naša domovina“...

Toča! Suša! Dve besedi ali dve besedi polni zla in solz in žalosti! Zadnji tedni so nam pokazali v krvavo-grozoviti obliki pomen teh besedi! Kmet stoji ob robu propada, — to vemo in čujemo in vidimo zdaj jasno.

V takem času se mora nehati sovraštvo. In tudi politikovanje se mora nehati. Kajti — pomagati je treba! Ali je to tudi morda „nemučnaka laž“? Pomagati je treba! Ali tiči v teh besedah „brezverstvo“? ... In kje ste zdaj v tem resnem trenutku, vi slavni voditelji slovenskega naroda? Toča je padla; — prvaški poslanec Meško pa je šel na romanje tja na Kranjsko, prvaški poslanec Ozmeč je popival v farovžih in se vozil po svojih lastnih goricah, katere toča k sreči ni prizadela; — hofrat Ploj se je prepiral s klerikalci zaradi obstrukcije in bosanskih „kmetov“, — prvaški listi so pisarili raje zaradi imenovanja sodnijskih diurnistov ali zaradi stranišnih napisov, nego da bi kričali in kričali, da naj se prizadetemu ljudstvu pomaga! Pozabili, pozabili so možakarji, pozabili na svojo dolžnost in svoje obljube...

Kdo bi zamogel tajiti, da smo edino mi naprednjaki tukaj svojo dolžnost storili? Naša poslanca, Ornič in Marckhl, sta takoj na lici mesta škodo ogledala. Mi smo takoj za prizadete denar nabirali. Mi naprednjaki smo vse storili, da pomagamo.

Kje pa ste Vi prvaki? ... Vaši sorojci trpijo, — in Vi, kje ste?

Oh, saj vemo, — Vi prvaki spite! Kajti vam se ne gre nikdar za ljudski blagor, temveč vedno za dobiček v svoj lastni žep.

Vprašamo Vas torej, prvaki: kje ste v teh žalostnih časih?

Politični pregled.

Cesar je potrdil postavbo, ki se tiče spremembe postavnih določb glede javnega vodovoda v Celju in katero je sprejel deželni zbor 3. decembra 1908.

Madžaronska strahovlada. Listi poročajo, da sedi zdaj v Szegedinu 15 redakterjev v ječi,

verujete, da sem dober kristijan? ... Vrgel je svoje papirje na posteljo, da so frčali kot prvi sneg. „Tukaj imam spričevalo od fajmoštra Trebuška, da sem najboljši kristijan na svetu; tukaj mi priča franciškan Harink, da bodem v tem življenju svetnikom proglašen; tukaj mi piše dominikanec Tonzura, da dišim že od daleč po pobožnosti; tukaj dokazuje jezuit Kozjirog, da bi jaz čudeže pri sodnji delati znal, ko bi ne bili sodniki sami brezverci; tukaj dokazuje neka „Marijina“ hčerca, da sem vzor čistosti in tukaj je spričevalo očeta moje ženske Vencajza, da je on prepričan, da bi se jaz odkril, ako bi tega ali onega fratra srečal ... Ali to ne zadostuje? Ako hočem, mi tudi kaplan Korošec potrdi, da sem semtertja zelo pobožen ... In Vi temu ne verujete? Ko bi pobožnost tako vplivala kakor staro vino, imel bi jaz tako rdeči nos, da bi celo Zelenika prekosil ...“

V tem hipu stopi Zelenik iz kota in pade Brejcu okoli vratu ter zahti: „Hup, hup, tudi jaz sem pobožen in častim, hup, hup, častim Boga Bachus, hup, hup ...“

Urednika je spreletela groza. Mislil je: zdaj bije res tvoja zadnja urica, kajti strahovi te obdajajo kakor netopirji. Kar nakrat pa se prič-

ki niso madžaronske narodnosti. Zaprti časnikarji so večidel Slovaki in Rumuni. Zaprti so jih, ker so baje „hujskali proti ogrski državi“. V resnici pa so le zagovarjali pravice tistih narodov, katerim Madžaroni niti dihati ne puščijo.

Črnogorski knez Nikita praznoval bode 14. t. m. 50 letnico svojega vladanja. Nekateri listi poročajo, da se bode ob tej priliki knez Nikita za kralja proglasilo in da baje tudi velevlasti ničesar proti temu nimajo. Stvar je pa zelo neverjetna.

Grško-turški spor zaradi Krete se je vedno bolj poojstril. Velevlasti, predvsem naša država, skušajo pomirovalno vplivati, da bi vsako vojno preprečili. Ali na Turškem se vkljub temu vojaštvo mobilizira.

Dopisi.

Iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici. Naš župnik znani Janez Sušnik pa že zopet rogovili; ta možicelj, — dika čistosti in najsvetejše morale itd. nenehoma napada in blati poštene hiše in osebe in sicer na prižnici in pri drugi priložnosti. Zadnje nedeljo je kričal iz prižnice, da se naj ja ljudje izogibljejo takih hiš, kjer umazani časopisi in „Štajerc“ zahaja, ker take hiše so pohujšljive ter duhovne blatijo. Toliko srca in korajže pa ta „mušter-duhovnik“ nima, da bi te hiše in gostilne imenoval. Mi naravnost temu gospodeku povemo, da je velikanska laž, da bi se v teh hišah ali časnikih duhovščina blatila, ali najmanjšo pohujšanje dajalo. Po gostilnah je že stara navada, da se različnosti pregovarjajo in če se v priložnosti kaka oseba v duhovniški obleki, katere pa je slabša od drugih, omeni, to sicer ni dobrosonno za častito duhovščino, pa tudi ne pohujšljivo. Proč z luklo od pšenice, potem pa bode vse dobro! G. župnik Janez Sušnik, če se mogoče v priložnosti tudi vam dela v kakšni gostilni ali hiši ali časniku krivice — pomagajte si! Vi ste premeten in učen gospod, in na vse tožbe prevrženi, prič dobiti dovolj, tudi še krivih lahko, in zavežite ljudem in „Štajercu“ s pomočjo sodnije uste! Kdor seja veter, žanje vihar, pravi sv. pismo. Vi ste nas začeli po „Slov. Gospodarju“ blatiti ter nas s tem učili, se v časnikih zoper laži in nesramne napade braniti. Tudi mi pritrjujamo Vašim mislim. Takih hiš in oseb katere dajejo ljudstvu pohujšanje, se mora človek izogibati. Tudi na Črešnjevcu so take, kjer se babure pred očmi ljudstva psujejo in pretepljejo, kjer se uganja nelepe stvari in se jih zakriva, kjer se kujejo in trosijo laži čez poštene osebe, kjer se učijo in silijo ljudje celo pred sodnijo lagati, kjer se postavljajo lažnjive tožbe proti faranom ter se šuntajo z lažmi žene zoper može, kjer se sklepajo lažnjive tožbe na kn. škofijstvo zoper g. kaplane, kjer se trpinči stare materi, kjer se dela z lažmi krivico na imenu in premoženju poštenim faranom, kamor se vabijo mlade žene k prenočišču. Taka hiša je za poštenega človeka pohujšljiva ter se je mora izogibati. Mi pa ne

bodemo po okoliščinah in ovinkih govorili, kakor goz. J. Sušnik na prižnici, da bi si ljudje pre-mišljevali, katere je taka hiša, temveč povemo naravnost in brez strahu: Taka hiša na Črešnjevcu je žalibog črešnjevski zali, čisti, blagonosni farovž. Kamenje sem, kamenje taj! Dober tek, gospod župnik!

Terpinčeni farani. Sv. Lovrenc. Dragi mi „Štajerc“! Dobro te poznamo in dobro vemo, da si ti edini list, kateri se pravično in odločno za nas vboge kmete vleče. Z največjo žalostjo smo v tvojem listu čitali, da je v Slovenskih goricah toča zelo veliko škodo napravila. Obžalovanje je v bogo ljudstvo vredno! Zvedeli smo tudi in znamo čisto dobro, da klerikalni poslanci se celo skoraj nič ne brigajo za velikansko škodo, da bi ljudstvo podpirali in tolažili. Ti poslanci, katere so ti trpinji volili, se ne menijo za to važno reč. In značajno le nemški poslanci za podporo skrbijo in tistim, katerim poslancem to v bogo ljudstvo ni hotelo glase dati. Mislim zdaj bodejo dobro vedeli, kje so pravi prijatelji doma. Klerikalci imajo skrb le za se, za drugim jim je le deveta skrb. Za milijone so varno skrbeli, da so jih farji dobili, kateri itak imajo več kakor zadosti. Hočemo vprašati, kako je to, da zdaj v novejših časih toča tako ogromno škodo dela? Vzrok je, da tuji ljudi, posebno Kranjci in drugi, v naših krajih pridejo, gozde kupujejo in les nesramno podirajo in pa ne skrbijo, da se bi novič nasadilo. Če se voziš na Koroško, strah te naj bo, videl boš, da pri Dravi in na železnicah tako obilo lesa leži, da je strašno. Videl bodeš tudi pečine in gole dele Poharja in Posreka. Prej je bilo vse pravo lezrasto, zeleno, zdaj je že veliko takih delov v Pohorju, da je vse suho, golo. Kaj še le bo, če vlada to nemarno in nepostavno reč ne bo pustila končati. Tudi mi se bojimo toče, čeprav za prav tega škodljivca ne poznamo. Če pri nas zdaj imamo sušo, potoki se posušijo in je le malo vode, če dežuje je naenkrat strašno velikanska voda. To je vzrok, da gozdi minijo, voda ne more držati in nima mo vode, ali velikanska voda nam grozno škodo dela. Naši otroci bodejo se v šolah učili: Pohorje je bil nekdanj lep zelen, zdaj vidimo le pečine in pečine, drugi Kras je, kakor na Kranjskem ga že zdaj vidimo. Ljubi naši rojaki! Tudi mi vas ponižno lepo prosimo, delujte tudi vi nato, da bo država svojo postavbo tudi natanko izpeljala, na korist gorotancev in dolincev. Ojstro se naj prepove golo obsekanje, in če se že dovoli se naj strogo gleda, da hitro se zopet na novo nasadi mladih dreves. Država na tej nadlegi tudi zelo trpi, nam mora pomagati in v poznejših letih bode morala skrbeti in milijone in milijone izdati, kakor zdaj na Kranjskem in v Istriji, da zopet tam in tam nekaj zelenega se vidi. Je že skrajni čas, da bi se gledalo na prste, da ne bodemo še večjo škodo imeli. Zakaj morete tudi vi trpeti, da pri nas tujo ljudstvo tako dela le za škodo za nas in za vas. Ti ljudje kupujejo, podirajo in grejo z tisoč in tisoč kron zoper od nas. Škodo imamo mi. Napredni poslanci skrbno v vsakem obziru skrbite za

skimi računi. Za njim je korakal dr. Rosina s kazenskim zakonikom v roki in prebral določbe § 19 ... In vsi so kričali in žvižgali in tulili in kleli in pljuvali in jokali in se pridušali in jamrali in tresli pesti in grozili, kašljali ... Neki kaplan v ozadju napel je fičfajz in hotel na urednika ustreliti. Brejc je svoja pobožna spričevala uredniku pod nos molil. Brumen je udaril; ali ker tako slabo vidi, podelil je namesto Linhartu debelemu Vavpotiču grozovito klofuto. Vavpotič zavpije in prebrne s svojim trebuhom Zelenika, kateremu se je še vedno kovalco. V ozadju pa je pokazal Benkovič dolgi jeziček ...

Vse je vpilo in tulilo ... Kar nakrat skoči Linhart iz postelje in pomoli strahovom — eno številko „Štajerca“ pod nos. In kakor da bi strela udarila so vsi izginili ...

V sobi je še malo po Zelenikovem alkoholu smrdelo. Par pobožnih spričeval je ležalo na tleh in neki deviški škapulir, ki ga je bil Vavpotič izgubil.

Ura je odbila eno. Linhart pa se je obrnil na vdesno stran in je mirno zaspal ... Lahko noč!

nja gibati tisti sod, katerega sta privalila strahova v sobo. In groza, groza, sod je bil za dva polovnjaka in je imel roke in noge, — in groza, groza, sod skoči po konci ter koraka proti Linhartovi postelji ... Zdjaj je Linhart izpoznal, da je bil ta sod — minoritski gvardijan Vavpotič. Zelenik se mu je hitro približal in ga je prijazno pobožal. Ali sodček-Vavpotič je zagrmel z drugim basom nad spečim urednikom: „Kaj veš ti o testamentu? Kaj veš ti o celibatu? Izgubljen si, izgubljen, kajti mi te zadavimo ...“ In že skoči proti postelji tudi drugi možicelj. Obleden je bil v sami srajci, izata katere so se mu svetili z debelo dlako obraščeni bedri. Na nosu je imel cviker iz „dublé-zlata“ in predno je prišel do postelje, padel je iz sami kratkovidnosti čez ponočno kahljico. Zelenik je mislil, da se je vino razlilo in je pričel jokati. Ali možicelj v srajci je obrisal mokri nos in zakričal: „Jaz smrdim, smrdim ...“ Ta mož je bil duh doktorja Brumena iz Ptujja.

Vsi skupaj so se vedno bolj urednikovi postelji bližali. Stegali so svoje kremplje, škripali z zobmi in iz oči se jim je bliskalo. V ozadju pa so prihajali vedno novi strahovi. Priskakalo je dr. Benkovič z dva metra dolgimi advokat-